

Meyve ağaçlarının durgunluk döneminde bitki koruma uygulamaları

Автор(и): Растителна защита
Дата: 18.01.2022 Брой: 1/2022

Sağlıklı meyve üretimini sağlamak için, bitkilerin dinlenme döneminde olduğu kış aylarında meyve plantasyonlarına yönelik bakımın devam etmesi gerekmektedir. Meyve türlerinin nispi dinlenme döneminin başlamasıyla, zararlıların ve hastalık etmenlerinin zararlı faaliyeti zayıflar, ancak çoğu plantasyonlarda kalır – toprakta, dökülmüş yapraklar ve meyveler üzerinde. Bu da sonbahar-kış döneminde onlara karşı mücadele tedbirlerinin devam ettirilmesini mümkün kılar.

Agroteknik ve mekanik uygulamalar

Meyve ağaçlarının vejetasyon dışı döneminde gerçekleştirilen bu tedbirler, İyi Bitki Koruma Uygulamalarının önemli bir unsurudur, çünkü bunların doğru şekilde uygulanması, zararlılara karşı sezon içi ilaçlama sayısını azaltır ve aynı zamanda pestisit kalıntısı içermeyen daha yüksek kaliteli meyve elde edilmesine katkıda bulunur.

Bunlar nelerdir?

- **Kabuk böcekleri ve odun delen böcekler, kabuk bitleri, elma yaprakbiti, bakteriyel yanıklık, erik şarka virüsü, ateş yanıklığı ve diğer zararlı organizmalar** tarafından oluşan enfestasyonları yok etmek amacıyla, ölü dalların, bodur ve kurumuş ağaçların budanması, meyve plantasyonlarından uzaklaştırılması ve yakılması. Her kesimden sonra, budama aletleri %10'luk çamaşır suyu veya formalin çözeltisi ile dezenfekte edilmelidir, ayrıca 3:1 oranında metil alkol ve su ile de dezenfekte edilebilirler. Budamadan hemen sonra, kesik yerlerin yağlı boya veya içine bakır içeren bir fungusit eklenmesi gereken beyaz lateks boya ile kaplanması veya daha iyi kallus oluşumunu sağlamak ve sekonder enfeksiyonların ve hastalık ile zararlıların girişini önlemek için hazır ağaç yara macunu kullanılması esastır.
- Ağaçlarda kalan tırtıl yuvalarının ve kurumuş mummylaşmış meyvelerin, ayrıca dökülmüş hasarlı meyvelerin, **yaprak yiyen tırtıllar, badem tohum arısı** enfestasyonu ve **kahverengi çürüklük, ayva çiçek yanıklığı** ve diğerleri enfeksiyonu kaynağı olduğundan imha edilmesi.
- Ağaç gövdelerinden eski ve çatlamış kabukların sökülmesi, bahçelerden uzaklaştırılması ve yakılması; bunun altında kışlayan **meyve güveleri, akarlar, armut yaprak galeri güvesi, armut psillidi, kabuk güvesi** ve diğer zararlıların yanı sıra **sert çekirdekli meyvelerde erken kahverengi çürüklük, elma ve şeftalide külleme, meyve ağaçlarında ateş yanıklığı** patojenlerinin evrelerini yok etmek için.
- Ağaç gövdelerinin ve kalın iskelet dallarının, don zararından korumak ve gövdelerdeki liken ve yosunları yok etmek için badanalanması.
- Genç ağaçların, kemirgenlerden korumak için ambalaj kağıdı, oluklu mukavva, polietilen veya diğer malzemelerle sarılması.
- Ağaç gövdeleri etrafında 8–10 cm derinliğinde kazma ve sıra aralarında 18–20 cm derinliğinde sürme yoluyla toprak işleme. Bu, dökülmüş yaprakları toprağa karıştırır, mineralizasyon sürecini aktive eder ve böylece **elma ve armutta kabukluluk, tatlı ve ekşi kirazda beyaz pas, erikte kırmızı yaprak lekesi** enfeksiyonunu azaltır. Toprağın sürülmesi, **kiraz sineği** pupalarının bir kısmını, **sert çekirdekli meyve eşekarası, siyah erik meyve eşekarası, vişne hortumlu böceği, tüylü böcek** sahte tırtıllarını yok eder. Toprak işlenirken, kök sisteminin yaralanmaması gerekir, çünkü bu **bakteriyel kanser ve kök çürüklüğüne** neden olan patojenlerle enfeksiyonlara yol açar. Sürme derinliği, plantasyonun yaşı ve anaç tipi tarafından belirlenir.

- **Meyve ağaçlarının sonbaharda gübrenilmesi**, bitkilere aktif kök büyümesi ve odun dokusunda rezerv maddelerin biriktiği dönemde besin sağlar; bunlar sonraki yıllardaki büyüme ve meyve vermelerini büyük ölçüde belirler. Meyve veren türlerde, gübrenin bir kısmı sonbaharda, diğer kısmı ise ilkbahar-yaz döneminde uygulanır. Fosfor ve potasyumlu gübreler her 3–4 yılda bir veya iki yılda bir, 1 dekara şu dozlarda uygulanır: **60–80 kg çift granül süperfosfat, 30–40 kg potasyum sülfat** ve **3–5 ton iyice yanmış çiftlik gübresi**, bunlar 35–40 cm derinliğe karıştırılır.
- Azot genellikle yıl içinde birkaç kez uygulanır. Sonbaharda meyve hasadından sonra, planlanan yıllık dozun 1/4'ü ile 1/3'ü oranında (dekara 15–20 kg) yüzey gübrelemesi önerilir, ardından 15–18 cm derinlikte sürme veya 6–8 cm derinlikte diskaro çekme yapılır. Bu dozlar gösterge niteliğindedir ve kesin miktarları ağaçların yaşına, önceki ürüne, bahçenin her yıl gübrenip gübrenilmediğine, sıra aralarında başka bir ürün yetiştirilip yetiştirilmediğine, sürme, tırmıklama ve diskaro yöntemine, sulama sıklığına vb. bağlıdır.

Kimyasal faaliyetler

Dinlenme dönemindeki bir sonraki çok önemli faaliyet, meyve bitkilerinin çok sayıda zararlısının kışlayan evrelerine karşı kış ilaçlamasının uygulanmasıdır. Bu, meyve bitkilerindeki birçok hastalık ve zararlının popülasyon yoğunluğunu azaltır ve özellikle **kahverengi çürüklük – erken ve geç, kabuklubitler, kırmızı örümcek akarı, yaprakbitleri, psillidler, yaprakbüklenler, kış güveleri** inokulumunun biriktiği daha yaşlı ağaçlar için özellikle faydalıdır.

Yumuşak çekirdekli meyve türlerinde, kış ilaçlaması **elma ve armutta kabukluluk, ateş yanıklığı, siyah çürüklük, elma içkurdu** ve diğerleri enfeksiyonunu sınırlar. Sert çekirdekli meyvelerde, **delikli leke hastalığı (Coryneum yanıklığı), şeftalide yaprak kıvrıcıklığı, bakteriyel kanser, erik cep hastalığı** ve diğerleri enfestasyonunu azaltır. Ahududularda, **tomurcuk nekrozu** ve **sürgün kurumasını** sınırlar.

Yaprakların %70'i döküldüğünde, sert çekirdekli meyve türleri **bakır içeren fungusitler** ile ilaçlanmalıdır.

Elma ve armutlar %5'lik üre çözeltisi ile muamele edilir. Ağaçların etrafındaki dökülmüş yapraklar da iyice ilaçlanmalıdır. Üre, bahçeyi gübrelemenin yanı sıra, yapraklardaki kabukluluk inokulumunu yok eden belirli mikroorganizmaların gelişimi için elverişli koşullar yaratır.

Kış ilaçlamasının yapılma koşulları

Etkili bir ilaçlama sağlamak için, rüzgarsız, güneşli günlerde, hava sıcaklığı 5 derecenin üzerindeyken yapılmalıdır. Püskürtücülerin meme açıklıkları, ağaç tacının tepesinden gövde tabanına kadar optimal şekilde

ислатılmasını sağlamak için 2 mm boyutunda olmalıdır. Ağaçların yaşına ve tacın şekline bağlı olarak dekara 50 ila 120 litre ilaçlı su kullanılmalıdır.